

Verslag vergadering commissie Ruimte van 2 december 2019

Aanvang 19.30 uur

Plaats raadzaal gemeentehuis te Heerde

Aanwezig *de voorzitter: G. van der Rhee*

de leden:

CU-SGP: B.J. van der Linde, E.C. Moerman-Vreugdenhil

CDA: J.G. Berghorst, H.J. Mateman

VVD: A. Jalink, B.J. Volkers

GBP: W. de Weerd (tot 21.48 uur)

PvdA: B. Horst, A.J. Tigchelaar-Mulder

D66/GL: S.I. van Amerongen, G. Kwekkeboom

het college: wethouder Y. Çegerek (t/m agendapunt 7), wethouder W. Meijer

commissiegriffier: J. Kok

notulist: H. Geertsma

ambtelijke bijstand: R. Hafkamp (agendapunt 7), B. Bruggeman en T.

Buimer (agendapunt 8)

Afwezig: A.J. van Duren, H. Sellies

5

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. De heren Van Duren en Sellies hebben zich ziekgemeld. Mevrouw Moerman vervangt de heer Sellies.

10

2. Melding van insprekers bij agendapunten en vaststelling agenda

Er zijn geen insprekers. Agendapunt 6 wordt een bespreekstuk omdat de VVD er een opmerking bij wil maken. Met deze wijziging wordt de agenda vastgesteld.

15

3. Verslag commissievergadering 11 november 2019

Op pagina 14 moet in regel 21 'ouders' worden gelezen in plaats van 'ouderen'. Met deze wijziging wordt het verslag vastgesteld. Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van het verslag.

20

4. Lijst met aandachtspunten, toezeggingenlijst en bestuursagenda

4.1. Lijst met aandachtspunten commissie Ruimte

Geen vragen of opmerkingen.

25

4.2. Toezeggingenlijst

Geen vragen of opmerkingen.

30

4.3. Bestuursagenda

Mevrouw Van Amerongen leest dat de evaluatie van het Landschapsontwikkelingsplan IJsselvallei 2009 niet meer aan de orde is. Het landschapsbeleid gaat deel uitmaken van de omgevingsvisie en wordt in dat kader tegen het licht gehouden. D66/GroenLinks heeft om de evaluatie gevraagd en vindt het jammer dat die niet doorgaat. De fractie heeft namelijk het gevoel dat in het beleid rond de hoogwatergeul veel mis is gegaan. Er zijn meer onderwerpen waarvan in de bestuursagenda wordt gezegd dat ze meegenomen worden in de omgevingsvisie: het afvalwaterketenplan, het bosbeheerplan, de actualisatie van het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan en de verblijfsvoorzieningen. Op die manier heeft de raad straks heel wat tijd nodig om die visie tot zich te nemen. Belangrijker is dat aan de genoemde onderwerpen tekort wordt gedaan als ze allemaal verstoppt worden in die omgevingsvisie. Het afvalwaterketenplan bijvoorbeeld is een uitgebreid onderwerp en het zou goed zijn om daar een keer afzonderlijk in de commissie over te spreken. Wethouder Meijer: De omgevingsvisie is inderdaad een container waarin heel veel dingen

terecht gaan komen. Het is ongetwijfeld de bedoeling dat de onderdelen van die visie te zijner tijd apart de aandacht krijgen. Daarom staan ze ook afzonderlijk vermeld in de bestuursagenda. Zaken als het GVVP en de RES zullen in alle rust moeten worden besproken en vastgesteld. Vervolgens zullen ze dan in de omgevingsvisie worden vastgeklikt. De afronding van het verhaal met betrekking tot de IJsselvallei ligt op dit moment nog ter goedkeuring bij de provincie. Als de reactie van de provincie binnen is, kan er een keer in de commissie over worden gesproken. Uiteindelijk moet dat plan echter wel zijn plek krijgen in de omgevingsvisie. Hetzelfde geldt voor de woonagenda die zo meteen wordt besproken. Mevrouw Van Amerongen concludeerde uit de stand van zaken dat er geen aparte nota over de genoemde onderwerpen komt. Ze hoort de wethouder nu iets anders zeggen. Wethouder Meijer houdt aan de ene kant van efficiënt werken. Hij heeft liever dat er wat gebeurt in de samenleving dan dat er veel nota's worden geschreven. Aan de andere kant: als er plannen moeten worden vastgesteld die vervolgens in de omgevingsvisie moeten worden vastgeklikt, zullen ze afzonderlijk aan de commissie moeten worden voorgelegd. Het is dus een kwestie van maatwerk. Overigens zal de raad een onderwerp ongetwijfeld agenderen als het naar zijn oordeel onvoldoende uit de verf komt. De heer Van der Linde is blij dat mevrouw Van Amerongen dit punt aan de orde stelde. Het antwoord van de wethouder heeft hem gerustgesteld. Wethouder Cegerek wijst erop dat het afvalwaterketenplan al bestaat, maar dat het geactualiseerd wordt en dan ook meteen wordt betrokken bij de omgevingsvisie. Alle andere onderwerpen worden apart behandeld.

5. Spreekrecht publieke tribune over punten die niet op de agenda staan

Voor dit spreekrecht heeft niemand zich aangemeld.

Raadsvoorstellen

6. 1e Wijziging Meerjarenprogrammabegroting ODNV 2020

De heer Volkers: De VVD vindt het prima dat het versnellingstraject Asbestdaken Noord-Veluwe is stopgezet. Op de begroting staat voor asbestcontrole een bedrag van 33.200 euro. Gezien de financiële toestand van de gemeente is dat veel geld. De VVD wil het college dan ook vragen om na te gaan of dat geld effectiever kan worden ingezet. Er zullen nu immers minder mensen zijn die hun asbestdak gaan aanpakken. Mevrouw Cegerek: Nu de Eerste Kamer het wetsvoorstel over de sanering van asbestdaken heeft verworpen, is de druk van de ketel. Dat neemt niet weg dat er nog wel degelijk mensen zijn die van hun asbestdak af willen. In deze regio zijn dat er behoorlijk veel. Er wordt ook gewerkt aan plannen om deze 'probleemeigenaren' tegemoet te komen. Daar moet dus geld voor gereserveerd worden. Intussen neemt de wethouder de opmerkingen van de VVD wel ter harte. Als het niet nodig is prioriteit aan dit soort zaken te geven, zal het geld daar niet voor worden gebruikt.

Conclusie: Het voorstel gaat als A-onderwerp naar de raadsvergadering.

Raadsvoorstel

7. Stimuleringsregeling Toekomstbestendig Wonen

De heer Volkers heeft een aantal vragen. 1. Is het revolving fund voor de duurzaamheidslening zo in deze regeling verwerkt dat daar geen afzonderlijke regeling meer voor nodig is? 2. De provincie neemt 50% van iedere verstrekte lening voor haar rekening. Betekent dat dat de lener maar de helft van de lening hoeft te betalen? Of betekent het dat de provincie voor 50% meebetaalt aan het risicoprofiel? 3. Is er iets geregeld voor het geval een grote partij beslag op het hele bedrag van 1 miljoen euro wil leggen? 4. Wat gebeurt er als het budget snel op is? Is het een kwestie van: wie het eerst komt, het eerst maalt en wie te laat komt, heeft pech gehad? 5. De VVD meent te begrijpen dat de gemeente niet het risico loopt dat de leners de rente niet betalen. Dan bestaat alleen het risico dat iemand failliet gaat of de lening niet terug kan betalen. Dat risico komt dan wel bij de gemeente te liggen. Klopt dat? 6. Wanneer wordt de lening

hypothecair verstrekt (artikel 3b) en wanneer uit een bouwdepot (artikel 3a2)? Wat is het verschil? Een bouwdebot is toch ook een soort hypotheek? 7. De regeling is gunstig voor activiteiten die onder Wmo-voorzieningen vallen. Betekent dit dat de gemeente minder kwijt is aan Wmo-kosten? 8. De lijst van maatregelen waar de lening voor kan worden gebruikt, is erg lang. Hoe controleert de gemeente dat de lening voor een van die maatregelen wordt gebruikt? Ten slotte: de VVD vindt het prima dat deze regeling wordt getroffen, ook omdat ze de lokale economie stimuleert.

Mevrouw Van Amerongen: D66/GroenLinks heeft drie jaar geleden om zo'n revolving fund gevraagd. Uiteindelijk heeft de hele raad ervoor gekozen. Het is goed om te zien dat er nu een resultaat ligt en dat de provincie meebetaalt. De fractie plaatst wel een paar kanttekeningen. Wie de lening gebruikt voor een energiemaatregel kan meteen ook een behoorlijke verbouwing van zijn huis financieren. Dat betekent dat het fonds 'verdund' wordt: het wordt maar voor een deel besteed aan duurzaamheidsmaatregelen.

D66/GroenLinks heeft nagedacht over de vraag hoe dan toch het maximale uit de regeling kan worden gehaald. Is het mogelijk om als gemeente de voorwaarde te stellen dat er een duurzaamheidsadvies over de woning wordt verstrekt? Op die manier weet men in ieder geval hoe de lening het best kan worden besteed. Het aanvankelijke doel was niet alleen dat er een lening zou kunnen worden verstrekt aan individuen, zoals deze regeling dat beoogt. Daar waren op dat moment ook al subsidiemogelijkheden voor. Er werd destijds vooral gedacht aan collectieve initiatieven. D66/GroenLinks mist nu de mogelijkheid van projectontwikkeling. De fractie vraagt of het college daar naast deze regeling nog ruimte voor ziet. Die ruimte kan misschien ontstaan door het voordeel dat de gemeente heeft bij de cofinanciering door de provincie. Wat de fractie voor ogen staat, is een versnelling van het duurzaam maken van het woningbestand. Misschien is wat dat betreft ook een inhaalslag mogelijk. De gemeente staat op dit gebied voor een grote opgave. Ze moet aan het eind van dit jaar aangeven wat ze op het programma zet voor de klimaatagenda. Zo'n regeling voor projectontwikkeling kan ervoor zorgen dat de gemeente voor dat programma voldoende te bieden heeft. De fractie denkt bijvoorbeeld aan een project dat wordt uitgevoerd door de energiecoöperatie. Een technische vraag betreft de RRE-subsidie in het kader van voorlichting over mogelijke energiemaatregelen. Heeft de gemeente daar gebruik van gemaakt? De regeling is in november gestopt, maar krijgt misschien een vervolg.

De heer Mateman heeft de volgende vragen: 1. Kunnen alle eigenaars gebruikmaken van deze regeling of moet men aan bepaalde criteria voldoen? 2. Is het college bereid een nieuw bedrag beschikbaar te stellen als het budget van 1 miljoen euro verbruikt is? 3. Bij een aantal posten staat een doorlooptijd van dertig jaar. Het kan dus erg lang duren voor de gemeente haar geld terugkrijgt. Kan die periode niet worden ingekort tot twintig jaar? 4. De kosten van sommige maatregelen zijn erg laag. Bestaat dan niet het risico dat de beheerskosten van de lening hoger zijn dan het verstrekte bedrag? 5. Voor het aanpassen van woningen in het kader van de Wmo moet de gemeente enorme bedragen uitgeven. Kan dat nu onder deze regeling vallen? 6. Is het mogelijk om de voorwaarde te stellen dat 50% van het verstrekte bedrag aan duurzaamheidsmaatregelen moet worden besteed?

De heer De Weerd vindt het vooral belangrijk dat er voor alle burgers duidelijkheid komt over de regeling. Anders zullen vooral de mensen die wat meer kennis hebben er snel van profiteren. Sommige zaken in de regeling roepen de vraag op waar de grens ligt tussen wat wel kan en wat niet kan. Een vraag is bijvoorbeeld of bij nieuwbouw meteen gebruik kan worden gemaakt van de regeling, of dat de regeling speciaal bedoeld is voor bestaande woningen.

Mevrouw Moerman complimenteert de wethouder en de betrokken ambtenaar met dit stuk. Het is mooi om te zien dat duurzaamheid en levensloopbestendigheid in deze regeling samen opgaan. De ChristenUnie vindt dit een prima regeling, maar vroeg zich wel af of de regeling voor iedereen bedoeld is of speciaal voor inwoners met een krappe beurs. Is er een inkomensgrens aan gesteld? In de moties werd ook de verduurzaming van maatschappelijke gebouwen genoemd. Die is in deze regeling niet terug te vinden. Is daar een alternatief voor bedacht?

Mevrouw Tigchelaar sluit zich aan bij de vragen die al gesteld zijn. De PvdA is blij dat dit voorstel op tafel ligt en complimenteert de wethouder ermee. Het is goed dat deze

aanvulling op bestaande subsidieregelingen beschikbaar komt en dat men zijn woning meteen ook levensloopbestendig kan laten maken.

Wethouder Meijer bedankt de heer Hafkamp voor het enthousiasme waarmee deze aan dit voorstel heeft gewerkt. Vervolgens bedankt hij de commissieleden voor hun reacties en hun vragen. De regeling is bedoeld voor individuele burgers en niet voor maatschappelijk vastgoed. Ze is voortgekomen uit de uitspraak die de raad in september over dit onderwerp heeft gedaan. De regeling geldt voor alle burgers: er zijn dus geen criteria aan verbonden, ook niet wat het inkomen betreft. Het enige voorbehoud is dat via het Bureau Krediet Registratie naar de kredietwaardigheid wordt gekeken. Dat ligt voor de hand: het gaat immers om aanvragen van minimaal 2500 euro. De regeling is inderdaad ook bedoeld om de lokale economie een kans te bieden. Het gaat om één regeling. De provincie had een aantal regelingen – dat is in de verordening ook terug te zien – maar er is zo meteen één loket, bij de gemeente Heerde. Daar kan de aanvraag worden ingediend. Vervolgens gaat die aanvraag ter beoordeling naar het SVn. Daarmee is de gemeente dan verder ontzorgd. Het gaat om individuele woningen; dat betekent dat de woningcorporatie straks niet in één keer een aantal woningen kan verduurzamen. Mocht het fonds snel uitgeput raken, dan zal het college met de raad overleggen of het moet worden aangevuld. Dat is echter van later zorg; eerst zal duidelijk moeten worden hoeveel belangstelling ervoor is. Bij eerdere duurzaamheidsleningen, ook in andere gemeenten, bleek het de eerste tijd wel eens lastig te zijn om zo'n regeling aan de man te krijgen. De heer Volkers interrumpeert. Hij wil weten of er 1 miljoen euro in het fonds zit of dat die 1 miljoen euro alleen bedoeld is om het risico af te dekken van geld dat niet terugkomt. In het laatste geval zouden er miljoenen euro beschikbaar zijn. Concreet vraagt hij wat het voor de omvang van het fonds betekent als hij 30.000 euro leent en het niet terug kan betalen. De heer Hafkamp: Dat bedrag gaat dan van die 1 miljoen euro af en de provincie en de gemeente delen de kosten. Wethouder Meijer wijst erop, ter relativering, dat het genoemde risico op een heel klein percentage van het totaal aan leningen wordt geschat (0,05%). Dat percentage is gebaseerd op een jarenlange ervaring van het SVn. Wat de invloed van deze regeling op de Wmo-regeling over woningaanpassingen betreft: daar wordt nog op gestudeerd. Het college denkt dat vanuit die Wmo-regeling naar deze regeling kan worden verwezen, maar wil daar wel zorgvuldig naar kijken. Als de raad met deze regeling instemt, zal het college volgend jaar een aantal voorlichtingsbijeenkomsten beleggen om de regeling te laten toelichten. In die bijeenkomsten wil het college dan ook een relatie leggen met andere subsidies. Benadrukt zal worden dat het niet om één duurzaamheidsmaatregeltje gaat. De gemeente gaat voorlichting geven over wat inwoners zoal kunnen doen als het om het verduurzamen van hun woning gaat. Een deel van de maatregelen die nodig zijn, kan dan vanuit deze regeling worden gefinancierd en een ander deel vanuit andere subsidies, via het energieloket. In dat verband heeft de gemeente ook de RRE-subsidie aangevraagd waar D66/GroenLinks aan refereerde. Daar is nog geen antwoord op gekomen. Het college heeft onlangs gesproken over een herhaling van de duurzaamheidsmarkt, in het voorjaar van 2020. De ervaring met die markt heeft geleerd dat veel mensen graag geïnformeerd willen worden over maatregelen op het gebied van levensloopbestendigheid en duurzaamheid. Tegelijk biedt zo'n markt lokale ondernemers de mogelijkheid om te laten zien wat zij op dit gebied kunnen doen. Intussen is de gemeente ook bezig met het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed. Het is goed om de energiecoöperatie de kans te geven om grotere vraagstukken op dat gebied op te pakken. De regeling die nu voorligt voegt voor de bestaande bouw een extra product toe aan regelingen die er al zijn. Dat laat onverlet dat ook de grote klus van de RES moet worden voortgezet en dat andere grote opgaven gemeentebreed moeten worden opgepakt. Mevrouw Van Amerongen interrumpeert. Ze benadrukt dat de gemeente niet alles zelf moet willen doen als het om collectieve projecten gaat. Haar fractie pleit voor versnelling op dat gebied. Daarom moeten ook initiatieven van burgers slagkracht krijgen. De slagkracht van de energiecoöperatie zou bijvoorbeeld groter zijn als zij over een subsidie zou kunnen beschikken om ook grote projecten aan te pakken. Verder denkt D66/GroenLinks aan leningen voor voorzieningen op wijkniveau, waar meerdere inwoners aan deelnemen. Wethouder Meijer: Daar voorziet deze regeling niet in. De regeling kan ook niet snel

worden omgebouwd naar een fonds waar men ook voor collectieve projecten uit kan putten. Wat er wel gebeurt, is dat de energiecoöperatie wordt betrokken bij de bijeenkomsten die de gemeente gaat beleggen. De coöperatie is inmiddels bezig een aantal nieuwe daken te verkennen. Zij probeert daarbij haar slagkracht te vergroten en de gemeente werkt daarin mee. Dat is echter een andere opgave dan waar het nu over gaat. De verschillende opgaven komen wel bij elkaar, maar moeten niet worden vermengd. De heer Hafkamp: De terugbetalingstermijn van dertig jaar is door de SVn vastgesteld. Daar kan de gemeente niets aan veranderen. Anders vervalt ook de cofinanciering door de provincie.

Tweede termijn

De heer Volkers krijgt het plaatje nog niet helemaal helder. Hij vraagt of het klopt dat de gemeente garant staat voor het risico van 0,05% dat iemand het geleende bedrag niet kan terugbetalen. De heer Hafkamp: Die 0,05% moet anders worden gelezen. Het SVn heeft aangegeven dat 0,05% van de verstrekte duurzaamheidsleningen in de afgelopen vijf à zes jaar niet is terugbetaald. De heer Volkers begrijpt dat de gemeente en de provincie daarbij elk voor 500.000 euro garant staan. Als dat zo is, moet er in totaal 2000 x 1 miljoen euro = 2 miljard euro in het fonds zitten zonder dat er een risico is. Dat is wel heel veel geld. Wethouder Meijer corrigeert dat met een verwijzing naar punt 3 van het raadsvoorstel. Als het SVn zelden heeft meegemaakt dat iemand een lening niet terugbetaalde, gaat deze gemeente het misschien één of twee keer meemaken. Dat is een verwaarloosbaar risico. De toetsing van de kredietwaardigheid in het voortraject is een garantie dat het in bijna alle gevallen goed komt. De heer Volkers ziet graag een rekenvoorbeeld, in het verslag bijvoorbeeld. Het gaat hem er vooral om dat duidelijk is of er voldoende middelen in het fonds zitten om aan de vraag uit de samenleving te kunnen voldoen. Overigens denkt de VVD dat dit een goede regeling is. De fractie wil nog wel graag een keer, buiten deze vergadering, een toelichting op de vraag wanneer welk soort lening aan de orde is (artikel 3 van de verordening). De diverse leningen hebben voor de aanvragers namelijk verschillende implicaties. Als de SVn bepaalt welk soort lening het wordt, weet de aanvrager niet bij voorbaat of hij een hypotheek krijgt of dat hem een consumptieve lening wordt verstrekt.

Mevrouw Van Amerongen concludeert uit de beantwoording van de wethouder dat men zich voor collectieve projecten bij de gemeente kan melden en dat de gemeente dan meedenkt. D66/GroenLinks wil in ieder geval graag een aanvulling op alle regelingen die er al zijn voor individuele burgers. Dat zal vooral van belang worden als het RES-programma wordt vastgesteld. Dan gaan er immers dingen worden gedaan die boven het niveau van individuele huishoudens uitgaan. Als er dan bijvoorbeeld een bijdrage beschikbaar is voor de opstartkosten van een bewonersinitiatief draagt dat bij aan de gewenste versnelling.

De heer Mateman sluit zich daarbij aan. Misschien kan de gemeente samen met de provincie nadenken over de mogelijkheid om deze regeling uit te bouwen tot een collectiviteitsregeling. Het CDA vroeg zich af of het niet goed is om als gemeente meteen maar 1 miljoen euro in het fonds te storten. De gemeente heeft immers het voordeel dat de provincie voor de helft meefinanciert. Misschien is het echter beter om dat extra geld te gebruiken voor een collectiviteitsfonds. Dat kan meer creativiteit oproepen bij de bewoners. Het CDA blijft er moeite mee houden dat het bij de leningen soms om heel kleine bedragen kan gaan van 500 à 600 euro.

Mevrouw Moerman ziet in een collectieve regeling ook een meerwaarde voor de maatschappelijke daken waar zij in de eerste termijn over sprak. Verder vraagt de ChristenUnie zich af of het stellen van een inkomensgrens überhaupt mogelijk is bij deze SVn-regeling. Zo niet, kan dan worden gemonitord of het geld vooral bij de inwoners met een smalle beurs terechtkomt? Over een jaar zou dan een evaluatie kunnen plaatsvinden, om te bekijken of het nodig en mogelijk is om bij te sturen.

Wethouder Meijer zegt de VVD toe dat een rekenvoorbeeld bij het verslag wordt gevoegd. Bij de leningen gaat het niet om kleine bedragen, maar om minimaal 2500 euro. De wethouder verwijst daarvoor naar bijlage 2, artikel 3. Als het om collectieve projecten

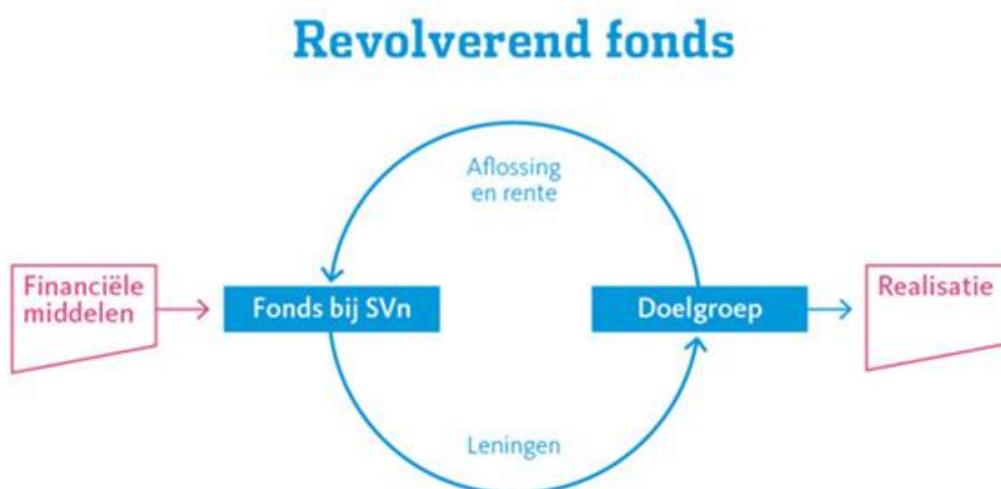
gaat, probeert de gemeente inderdaad mee te denken via de bijeenkomsten die gehouden zullen worden. Toen in september de voorzet voor deze regeling werd gegeven, is de wens van een collectiviteitsregeling niet naar voren gekomen. In die zin verrast het de wethouder dat die wens nu van verschillende kanten wordt uitgesproken. Het gaat hem te snel om het standpunt dat tot nu toe is ingenomen zomaar ineens om te buigen. Er zal nog heel wat moeten gebeuren als het om collectieve projecten gaat, maar of daar een regeling van de overheid voor moet komen, is een vraag waar hij nog eens goed over wil nadenken. Het is ook buiten de orde van dit onderwerp. Mevrouw Van Amerongen verwijst naar de motie van 2016. Daar stond ook het idee in om collectieve initiatieven te faciliteren. Wethouder Meijer bevestigt dat. In de voortgang van het dossier hebben het college en de raad echter de keus gemaakt om tot een regeling voor individuele burgers te komen. Daarom ligt nu alleen dit voorstel voor. Dat voorstel is al een uitbreiding van wat eerst de bedoeling was. De wethouder vraagt wat de ChristenUnie zich voorstelt bij de monitoring waar de fractie naar vroeg. Deze regeling is erop gericht dat de gemeente zichzelf ontzorgt. De gemeente krijgt alleen achteraf een rapportage van het SVn. Moet aan de hand daarvan worden bekeken bij wat voor inkomensgroepen het geld terechtkomt? Mevrouw Moerman denkt inderdaad in die richting. Het gaat erom dat het geld wordt besteed aan de doelgroep waar de regeling het hardst voor nodig is. Wethouder Meijer wijst erop dat het om koopwoningen gaat en niet om huurwoningen. Als men een koopwoning heeft, moet men kredietwaardig zijn om voor de lening in aanmerking te komen. Binnen die categorie kredietwaardige inwoners valt dan verder geen onderscheid te maken. De wethouder ziet niet direct hoe hij dan kan toetsen of het geld bij de beoogde doelgroep terechtkomt. Hij zegt wel toe dat hij er nog eens over zal nadenken.

De heer Hafkamp: Het regionale energieloket bereikt inmiddels 2,5 miljoen huishoudens. Men wil eigenlijk elk huishouden van een maatwerkadvies kunnen voorzien, maar dat is niet haalbaar. Daarom zoekt men per gemeente een aantal referentiewoningen die een groot percentage van de woningvoorraad representeren. Op die manier kunnen bijna alle huishoudens toch een eigen maatwerkadvies krijgen. Als er uitzonderingen overblijven, kan daarvoor een individueel advies worden gegeven.

[Aanvulling op het verslag:

Het college stelt voor 500.000 euro beschikbaar te stellen. Dit bedrag wordt gestort in een fonds dat wij openen bij het SVn. De provincie Gelderland is voor 50% cofinancier. Daarmee wordt de totale financieringsportefeuille 1.000.000 euro. Dit is het totaal beschikbare bedrag en dus geen voorziening om het risico van 0.05% af te dekken. Het SVn zorgt enkel voor het beheer van het geld en de uitvoering van de regeling.

Aangezien het een revolverende lening betreft, komen de aflossingen op de leningen weer terug in hetzelfde fonds dat wij bij het SVn hebben geopend. Van het afgeloste geld kunnen weer nieuwe leningen worden verstrekt. Dit ziet er als volgt uit:

Bron: SVn

Uitgaande van een gemiddeld leenbedrag van 30.000 euro kunnen in één keer ongeveer 33 leningen worden verstrekt ($30.000 \times 33 = 990.000$). Zoals hierboven staat beschreven en afgebeeld zal natuurlijk elke maand weer geld terugkomen in het fonds door aflossing.

Ten aanzien hiervan een tweetal aanvullende opmerkingen:

- het verwachte gemiddelde leenbedrag is lager dan 30.000 euro.*

De ervaringen die omliggende gemeenten hebben met de duurzaamheidslening (de voorloper van de Stimuleringsregeling Toekomstbestendig Wonen) is dat het gemiddelde leenbedrag tussen de 5.000 euro en 6.000 euro ligt. Omdat de stimuleringsregeling meer mogelijkheden biedt dan de duurzaamheidslening, kunnen we ervan uitgaan dat het gemiddelde leenbedrag wel zal stijgen. Echter, een gemiddeld leenbedrag van 30.000 euro lijkt niet realistisch.

- Het is niet te verwachten dat wij in één keer zoveel leningen gaan verstrekken. Zoals ook in het raadsvoorstel staat beschreven, is communicatie/voorlichting essentieel voor het succes van de regeling. Het zal dus vanaf 1 januari niet direct stormlopen, maar steeds meer wanneer wij in de loop van het jaar –in samenwerking met regionaal energieloket- bijeenkomsten/voorlichtingen organiseren waarin we onder andere de lening onder de aandacht brengen.*

Na verloop van tijd kan natuurlijk een situatie ontstaan waarbij de pot leeg is (wanneer de volledige 1.000.000 is uitgeleend en er nog niet genoeg is afgelost om weer nieuwe leningen te verstrekken). Uw raad kan op dat moment de keuze maken om extra middelen in het fonds te stoppen of gewoon te wachten tot er voldoende is afgelost om weer nieuwe leningen te verstrekken.

Verder is tijdens de commissie gesproken over wat er gebeurt als een lening niet terugbetaald kan worden. Die kans is minimaal (0,05% op basis van ervaring), maar als het gebeurt delen wij samen met de provincie het risico. Dat betekent praktisch, bij een lening van 30.000 euro, dat wij 15.000 euro kwijt zijn. Dit wordt niet afgelost en verdwijnt daarmee voorgoed uit onze pot van 500.000 euro. Hetzelfde geldt voor de pot van de provincie.]

- het soort lening dat kan worden verstrekt.

Het SVn onderscheidt een viertal leenvormen, zoals deze ook staan beschreven in de verordening. Door de verscheidenheid aan vormen komen zoveel mogelijk mensen in verschillende situaties (leeftijd en inkomen) voor de regeling in aanmerking. In de bijlage 'hoe werkt de toekomstbestendig wonen lening' vindt u een uitgebreidere uitleg over de leenvormen en het proces bij aanvraag van de lening.

Goed om hierbij te vermelden is dat de aanvrager uiteindelijk zelf bepaalt voor welke leenvorm hij/zij een aanvraag doet. In samenwerking met het Regionaal Energieloket verzorgen wij het advies hierover. De keuze voor een bepaalde leenvorm is vooral afhankelijk van inkomen en leeftijd.

Conclusie: Het voorstel gaat op verzoek van de VVD als B-onderwerp naar de raadsvergadering. Deze fractie wil graag voldoende duidelijkheid hebben over de regeling, met name over de uitvoerbaarheid ervan. De wethouder heeft toegezegd dat er in het verslag een rekenvoorbeeld komt. Als de vragen van de VVD daarmee voldoende zijn beantwoord, zal de fractie dat in de raadsvergadering aangeven. Dan kan het voorstel alsnog een A-onderwerp worden.

Advies/bespreken

8. Raadsconsultatie concept woonagenda gemeente Heerde 2020 – 2023

De heer Mateman noemt het een goede zaak dat dit onderwerp in bespreking komt. Het CDA heeft een aantal vragen en opmerkingen: 1. De fractie wil graag de vergrijzing tegengaan. Daarom vraagt ze waarom de gemeente niet zou mogen gaan voor 500

woningen tot en met 2027. Legt de provincie dat aan de gemeente op? In de cijfers lijkt geen rekening te zijn gehouden met het aantrekken van mensen uit de regio Zwolle en de Randstad. Het is een goede ambitie om jongeren die zijn weggetrokken weer terug te halen, maar waarom wordt de lat niet wat hoger gelegd? 2. Het CDA streeft naar een evenwichtig woningaanbod, maar constateert dat het bouwen van duurdere woningen niet in de plannen voorkomt. Is dat een bewuste keus? 3. De fractie leest te weinig over het splitsen van woningen in het buitengebied. Ze vindt die optie wel belangrijk. Kinderen kunnen dan bij hun ouders wonen en een verzorgende taak op zich nemen. 4. Er worden sociale huurwoningen verkocht aan starters. Dat is mooi voor die starters, maar neemt de voorraad sociale huurwoningen daarmee niet af? 5. Is het de bedoeling om tiny houses te faciliteren? Zo ja, onder welke condities?

De heer Horst: De PvdA is blij dat deze woonagenda sterk afwijkt van de oude woonvisie. Vooral mensen die aangewezen zijn op een sociale huurwoning zullen daarvan profiteren. Het college heeft de motie 'Kwantitatieve eisen woningbouw' met verve uitgevoerd. De PvdA vindt het erg positief dat het aandeel sociale huurwoningen is verhoogd tot 40%. Ze gaat ervanuit dat op dit gebied goed wordt samengewerkt met Triada. De fractie vindt wel dat de woonagenda wat tekortdoet aan de grote groep jonge starters die in Heerde wil blijven en een woning wil kopen. Er wordt alleen gesproken over tijdelijke oplossingen als tiny houses, flexwoningen en woningsplitsing. Deze groep is echter ook op zoek naar grondgebonden woningen. Is het mogelijk om het percentage van 10 voor de jonge starters nog wat op te trekken? Zo nee, waarom niet? De PvdA pleit in dit verband nogmaals voor een zoektocht naar uitbreidingsgebieden. Daar staat ook iets over in het coalitieakkoord. In een uitbreidingsplan is meer ruimte voor starters. De gemeente moet hierin een regierol willen vervullen. Het is goed om met betrekking tot de woonagenda een coördinator en een informatieverstrekker aan te stellen. Daarin sluit de PvdA zich aan bij de brief van de Dorpsraad Wapenveld. Vorige week kreeg de fractie antwoord op haar vraag over de instrumenten die de gemeente juridisch gezien kan inzetten. Dat antwoord gaf haar het vertrouwen dat er goede instrumenten komen om goedkope woningen ook goedkoop te houden en niet in handen van speculanten te laten vallen. Als een huis als starterswoning in de markt wordt gezet, zal het ook een starterswoning moeten blijven. PvdA-politicus Jan Schaefer zei destijds: in geouwehoer kun je niet wonen. In navolging daarvan zegt de PvdA tegen het college: ga aan de slag. Er valt wat in te halen en deze woonagenda is een goede eerste stap. Laten raad en college er samen voor zorgen dat de agenda op de juiste manier en in het juiste tempo wordt uitgevoerd.

De heer De Weerd: GBP heeft al eerder gevraagd waarom er sociale huurwoningen worden verkocht terwijl er zoveel behoefte aan dat soort woningen is. Het lijkt heel mooi dat die woningen worden opgeknapt en voor een hogere prijs weggaan, maar het komt niet ten goede van de bevolking. De fractie is heel positief over de woonagenda, maar haar grootste zorg is hoe die agenda wordt uitgevoerd. Om dat goed te kunnen doen, heeft de gemeente bouwlocaties en projectontwikkelaars nodig. Dat ligt allemaal niet zo eenvoudig. De woningmarkt is de laatste tijd sterk veranderd. GBP beseft dat het college daar zelf ook mee zit.

De heer Van der Linde begint met een compliment voor het college en voor de betrokken ambtenaren. De woonagenda is mooi op tijd, ondanks de ziekte van de portefeuillehouder. Dat zegt ook iets over de samenwerking binnen het college. De ChristenUnie-SGP vindt de aanduiding 'gehandicapten' niet meer van deze tijd. Het is beter om te spreken over 'mensen met een beperking'. Bij het bepalen van de woonbehoefte is het goed om niet alleen naar de huidige situatie te kijken, maar ook rekening te houden met de natuurlijke aanwas en de toekomstige import. Wat die import betreft: er valt een duidelijke trek van het westen naar het oosten te signaleren. De ChristenUnie-SGP verlangt niet naar een 'groot Heerde', maar wil haar ogen ook niet sluiten voor de realiteit. Blijkbaar is Heerde een aantrekkelijke Cittaslow-gemeente. De fractie vraagt waarom de verzorgingshuizen niet worden meegenomen als mogelijke woonlocaties. Ze constateert dat de instroom in die huizen steeds meer bepaald wordt door de behoefte aan zorg en steeds minder door de behoefte aan wonen. Verder zou het goed zijn als de tiny houses ook echt van de grond komen. De ChristenUnie-SGP vindt de woonagenda een goed doordacht stuk en kan ermee instemmen.

De heer Volkers onderschrijft de opmerkingen van de PvdA over mooie woorden die vooral gevolgd moeten worden door mooie daden. Hij is blij dat deze notitie er keurig op tijd ligt. Ook de VVD vindt het een goed idee om het aandeel sociale huurwoningen op 40% te stellen. De fractie heeft daar nog wel een vraag bij. Sociale bouw is meestal duurder en dat moet dan met koopwoningen worden gecompenseerd. Als er meer sociale huurwoningen moeten komen, zijn er dus ook meer duurdere koopwoningen nodig. Een projectontwikkelaar zal al gauw kijken in welke plaats hij zo weinig mogelijk sociale huurwoningen hoeft te bouwen en zoveel mogelijk koopwoningen kan realiseren. Dat is een punt van zorg voor de VVD. De vraag is hoe kan worden voorkomen dat de gemeente vanwege financiële problemen door een bouwstop wordt getroffen. Er is wel een vereveningsfonds, maar dat is nog leeg. Een tijdje geleden is gesproken over bouwplannen in Veessen. Dat zou in de woonagenda terugkomen, maar in die agenda blijft het beleid voor de kleine kernen onderbelicht. De VVD vraagt het college om daar bij de nadere uitwerking alsnog invulling aan te geven. Het idee van de twee regisseurs is prima wat de VVD betreft. De fractie vraagt zich alleen af of de 2 fte al in de begroting zijn opgenomen. Zo niet, komt daar nog een voorstel over? De VVD vindt het goed dat er een onderzoek komt naar de mogelijkheid van tiny houses, maar roept het college wel op niet te lang te studeren. Ook bij de woningsplitsing en de transformatie van agrarische bedrijven wil de fractie graag vaart gemaakt zien worden. Een initiatief kost nu ongeveer 100.000 euro aan plankosten. Vervolgens moet men vier à vijf jaar – en soms zelfs tien jaar – wachten. De VVD wil in de nadere uitwerking graag richtlijnen opgenomen zien worden waardoor het proces sneller kan worden afgerond. Voor de geestelijke gezondheidszorg verwacht de gemeente een gelijkblijvende vraag naar geclusterde vormen van wonen met zorg. Tot 2032 zou het dan gaan om ongeveer zeventien woonplekken. De VVD vraagt of dat 17 plekken per jaar zijn of 17 plekken over de hele periode. In het stuk staat dat in 2030 49% minder CO₂ moet worden uitgestoten dan in 1990. Heerde is echter toegetreden tot de Cleantech Regio en die wil in 2030 al 100% lager zitten. Dat lijkt een heel hoog ambitieniveau. In de tabel in hoofdstuk 7 wordt gesproken over huishoudens met meer dan twee personen en huishoudens met minder dan twee personen. Er is echter ook een categorie 'huishoudens met twee personen' en die staat er dus niet bij. De VVD ondersteunt van harte wat in de agenda staat over inbreiding. Misschien moet echter tegelijk op uitbreidingsmogelijkheden worden gestudeerd, zoals de PvdA wil. Op die manier kan wellicht het probleem van de verhouding tussen sociale huur en duurdere koop worden opgelost. Dat betekent dan wel dat het bouwvolume moet worden opgerekt. De vraag is of dat past binnen de quota die de provincie heeft opgelegd. Kan de gemeente misschien projecten schrappen die al gereserveerd zijn, maar niet door dreigen te gaan? De VVD vindt dat de gemeente geen actief grondbeleid moet voeren en dat de bouwproductie in eerste instantie vanuit de markt moet komen. Wat het scheefwonen betreft zou de fractie het prettig vinden als Triada wat meer initiatieven neemt om de doorstroming te bevorderen.

Mevrouw Van Amerongen begint met een reactie op dat laatste. Scheefwonen is een symptoom van de stagnatie op de woningmarkt. Er wordt al jaren gesproken over doorstroming, maar daar moeten dan wel woningen voor beschikbaar zijn. De heer Volkers kent mensen die in een te goedkope huurwoning zitten en graag willen doorstromen, maar daar nog te weinig geld voor hebben. Volgens Triada verdienen ze net wat te veel. Misschien zouden ze binnen de voorraad van Triada toch kunnen doorstromen naar een duurdere huurwoning. Mevrouw Van Amerongen: Het gaat hier meteen over het probleem dat al meer fracties gesignaleerd hebben. In de woonagenda is tegemoetgekomen aan de behoefte van de raad om meer sociale huurwoningen te realiseren. Tegelijk geeft de nota ruiterlijk toe dat er een groep is die niet bediend kan worden. Dat maakt het zo moeilijk om door te stromen. Voor mensen die net iets meer geld hebben en wel willen kopen, zit er minder in het pakket. Het is erg jammer dat die mensen dan ergens anders naartoe moeten. De groep tussen 25 en 50 jaar blijkt ook kleiner te worden, terwijl andere groepen groeien. Het gaat dan juist om de groep die de gemeente graag wil vasthouden voor de lokale economie en om een goede afspiegeling te hebben van de samenleving. Dat is de grootste zorg van D66/GroenLinks bij deze nota. Er worden wel aanzetten gegeven om iets voor die groep te doen, bijvoorbeeld door het splitsen van woningen in het

buitengebied. De rood-voor-roodregeling zou echter ook een goede manier kunnen zijn om op het platteland extra woningen te realiseren. Die regeling zou agrariërs ook wat meer toekomstperspectief kunnen bieden. Er zijn in deze tijd veel agrariërs die zich afvragen hoe ze verder moeten met hun bedrijf of die overwegen te stoppen. Verder zou het creëren van mogelijkheden in het buitengebied het voordeel kunnen hebben dat er geen uitbreidingswijken meer nodig zijn. D66/GroenLinks heeft liever dat creatief wordt omgegaan met de bestaande voorraad dan dat er uitbreidingswijken bij komen. Mensen die uit een instelling komen, moeten een 'zachte landing' in een bestaande wijk kunnen maken. Dat wil zeggen dat ze geclusterd moeten kunnen wonen, in een omgeving met sociale begeleiding en dagopvang. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan oude verzorgingshuizen en aan scholen die vrijkomen. Wat de tiny houses betreft zouden alle mogelijkheden moeten worden benut die er landelijk al zijn. In Leiden is bijvoorbeeld de constructie van het grondabonnement uitgevonden, waarbij niet alleen de woning tijdelijk is, maar ook de grond. Daarbij is bedongen dat het tiny house in een periode van twintig jaar maximaal drie keer mag worden verplaatst. De woningen worden dan ook beter betaalbaar omdat men de grond niet hoeft aan te kopen. Het collectief opdrachtgeverschap is een goed instrument, dat zowel voor koop als voor huur kan worden ingezet. Voor jonge mensen is dat heel aantrekkelijk: ze kunnen hun eigen dromen realiseren en het is betaalbaar. D66/GroenLinks vindt de inzet van twee formatieplaatsen voor de informatie en de coördinatie vrij fors. De fractie kan zich voorstellen dat het veel werk is om creatief op zoek te gaan naar mogelijkheden, maar ze denkt dat één zwaargewicht daarin zou kunnen voorzien. Wat de stagnering van de bouw door de stikstofproblematiek betreft: die kan ook als een uitdaging worden gezien. Elders in het land zijn voorbeelden te zien van bouwinitiatieven die verduurzaamd worden, bijvoorbeeld door in het bouwproces alleen elektriciteit te gebruiken.

Wethouder Meijer bedankt de fracties voor hun uitvoerige inbreng en voor hun coöperatieve houding daarin. De aantallen die in deze woonagenda worden genoemd, zijn gebaseerd op de woonmonitor. Minder wil het college niet laten bouwen omdat dan aan de eigen bevolking tekort wordt gedaan. Meer zou mogelijk zijn, maar met deze aantallen kan al wel van een forse ambitie worden gesproken. Er zit ook ambitie in de trendbreuk die de agenda voor de komende jaren laten zien. Met die trendbreuk stelt deze gemeente zichzelf voor een behoorlijke opgave: het is gemakkelijker om alles aan de markt over te laten dan samen met de markt te gaan sturen op resultaat. Het is echter belangrijk om bepaalde doelgroepen beter te gaan faciliteren dan de afgelopen jaren gebeurd is. Daarmee is het duurdere segment misschien inderdaad wat minder in beeld. Het krijgt wel degelijk aandacht in deze woonagenda, maar de focus ligt duidelijk op de sociale huur. Over de woningsplitsing zijn behartigenswaardige opmerkingen gemaakt. Daarbij werd aangedrongen op voortgang. Hetzelfde gebeurde waar het andere concrete opties betreft. Die voortvarende aanpak is zeker ook de intentie van het college. Deze morgen heeft in het portefeuillehoudersoverleg al een eerste startdocument van een woningsplitsing op tafel gelegen. De rood-voor-roodregeling wordt in deze gemeente al ingezet. Woningsplitsing is een mogelijkheid die daarnaast ook wordt verkend. Het is goed om daar binnenkort nog eens van gedachten over te wisselen. Deze mogelijkheid staat, samen met die van flexwoningen, bovenaan het prioriteitenlijstje. Een deel van de Bloemstraat wordt bij wijze van experiment ingevuld met een soort flexwoningen voor jongeren beneden de 23 jaar. In Wapenveld is nog niet zolang geleden de Wijlanderij opengedaan. Dat is dan meer een tijdelijke vorm van begeleid wonen. Aan die tijdelijke woonvormen zit wel een extra opgave vast: op het moment waarop men zo'n woning betreft, moet eigenlijk al woonruimte beschikbaar zijn voor het vervolg. Er zullen ongetwijfeld meer vormen beschikbaar moeten komen. In dat verband is in de woonagenda ook de recreatiesector genoemd. De koerswijziging die met de woonagenda is ingezet, wordt door de PvdA met vreugde begroet, terwijl de VVD enige zorg uitspreekt over de financiering. Wat die zorg betreft: het verveningsfonds moet inderdaad nog gevuld worden, maar zal wel hulp bieden. Over een aantal projecten die nu op de teken- en de rekentafel liggen, worden al gesprekken gevoerd waarbij de nieuwe koers wordt aangehouden. Het zal financieel gezien niet eenvoudig worden: er zullen scherpe afspraken moeten worden gemaakt. De

5 nieuwe koers is echter van groot belang voor een evenwichtige bevolkingsopbouw en om ruimte te bieden aan jongeren en aan mensen met een smalle beurs. Evenals andere corporaties verkoopt ook Triada sociale huurwoningen. Af en toe is het goed om in de portefeuille voor sociale huur veranderingen aan te brengen. Dat biedt ook perspectief aan mensen met een smalle beurs die willen starten op de arbeidsmarkt. Soms gaat het bij die woningen om de jonge gezinnen waar de PvdA een pleidooi voor hield, maar het kunnen ook oudere doelgroepen zijn. Bij de twee fte gaat het niet om fulltime arbeidskrachten. Het college denkt vooralsnog aan een toevoeging van acht, respectievelijk vier uur. Dat mogen best zwaargewichten zijn. Die kunnen dan, samen met de beide deskundigen die er al zijn, helpen om de trendbreuk die is ingezet te realiseren. Er zijn nog een paar wensen met betrekking tot woonopgave, omgevingswet en duurzaamheid. Het college hoopt in het eerste kwartaal van 2020 met de commissie te spreken over de personele capaciteit die daarvoor gewenst is. Dat staat los van dit voorstel. In het voorliggende voorstel zit een keus die wat afwijkt van de motie die de raad heeft aangenomen. De gemeente kan nu eenmaal niet alles tegelijk doen: de vele ambities maken een keus noodzakelijk. Deze keus is in mei ook aan de commissie voorgelegd. Als er beweging komt in de sociale huursector zal er volgens het college ook ruimte komen voor goedkope koopwoningen. Zo is daar de afgelopen tijd ook met verschillende marktpartijen over gesproken. Tegelijk moeten kansen die zich eventueel voordoen wel benut worden. Wat de verzorgingshuizen betreft: aan de ene kant is er het landelijke beleid om diverse doelgroepen extramuraal zorg te bieden; aan de andere kant zorgt de toenemende vergrijzing ervoor dat de verzorgingshuizen toch blijven vollopen. Als in de woonagenda gesproken wordt over inbreidingslocaties in Heerde wordt daarmee de gemeente bedoeld. Dat betekent dat daarbij ook aan Wapenveld, Veessen en Vorchten mag worden gedacht. In de kleine kernen liggen inderdaad ook opgaven die moeten worden ingevuld. Wat de mogelijkheid van uitbreiding betreft: in de nota wordt duidelijk aangegeven dat inbreiding voorrang heeft. Dat vraagt de provincie ook van de gemeente. De bestaande bouw biedt nog kansen genoeg. Op een gegeven moment komt de gemeente echter wel aan herstructurering of uitbreiding toe. Dat is nu dus nog niet aan de orde, maar het college denkt er al wel over na. Voorkomen moet worden dat er stagnatie optreedt doordat het gesprek hierover te laat wordt gevoerd.

De heer Buimer legt uit dat huishoudens van twee personen in de woonagenda niet buiten beeld zijn geraakt. In de tabel op pagina 19 wordt gesproken over 'ook' en 'vooral' huishoudens die kleiner zijn dan twee personen. Daarmee zijn andere huishoudens dus niet uitgesloten. Bij de woonplekken in het kader van de GGZ gaat het om zeventien plekken over de hele periode.

Tweede termijn

De heer Mateman is blij met de opmerking van de wethouder dat de woonagenda de minimale ambities van het college bevat en dat eventuele extra kansen zeker zullen worden benut. Het CDA is benieuwd wanneer het moment er is om de switch te maken naar uitbreiding. De fractie wijst erop dat het realiseren van een uitbreidingswijk nogal wat voorbereidingstijd zal kosten. Uitbreiding zal misschien ook nodig zijn om de grondexploitatie rond te krijgen, als het realiseren van sociale huurwoningen een te grote financiële opgave wordt. College en raad moeten daar de komende jaren met elkaar scherp op zijn.

De heer Horst bedankt de wethouder voor zijn uitgebreide en positieve beantwoording. 40% sociale huur is inderdaad een hoog percentage, maar gezien de nalatigheid van de afgelopen jaren is de politiek wel verplicht om op dit gebied iets extra's te doen. De voorkeur van het college voor inbreiding is bekend en terecht: het coalitieakkoord spreekt daar ook over. Met een uitbreidingsplan kan echter wel in één keer een grote stap worden gezet, ook op het gebied van sociale huur en starterswoningen. Verder wees het CDA terecht op de tijd die met de voorbereiding gemoeid is. Met alle procedures die doorlopen moeten worden, kan het jaren duren voor de eerste schop de grond in gaat. Daarom moet binnen de ambtelijke organisatie al op korte termijn worden gezocht naar mogelijke locaties. Verder kan de PvdA instemmen met de woonagenda zoals die voorligt.

Mevrouw Van Amerongen wil een krachtig tegengeluid laten horen tegen het al te gemakkelijk denken over uitbreidingswijken. Uitbreiding biedt inderdaad een snelle oplossing, maar vraagt wel een groot offer: het buitengebied wordt weer onderworpen aan verstedelijking. Daarbij zal het dan vooral wel weer om Wapenveld gaan. D66/GroenLinks is nog lang niet bereid om die stap te zetten. De gemeente is het aan haar landelijke omgeving verplicht om eerst tot het uiterste naar oplossingen te zoeken in het kader van inbreiding. De heer Horst merkt op dat de PvdA daar heel anders over denkt. In de wijk Bovenkamp zijn bijvoorbeeld grote aantallen gerealiseerd, ook voor jongeren. Dergelijke aantallen zijn bij kleine inbreidingsplannen niet mogelijk. Uitbreiding hoeft niet alleen in Wapenveld plaats te vinden; in Heerde zijn er ook nog wel opties voor. Het hoeft ook geen afbreuk te doen aan de landelijke omgeving. Met de wijk Bovenkamp is dat ook nauwelijks gebeurd. De heer Mateman: Het gaat erom welke toekomst de gemeente ziet voor de woongemeenschap. De appartementen die worden gebouwd, zijn grotendeels bestemd voor senioren en misschien voor jongeren die nog geen gezin hebben. Wie een gezin gaat stichten, wil echter graag een grondgebonden woning. Als de gemeente haar woongemeenschap en haar verenigingsleven jong en vitaal wil houden, zal ze op termijn naar uitbreiding toe moeten. De heer Mateman wil straks niet door een vergrijsd dorp hoeven te lopen. Mevrouw Van Amerongen wil dat ook niet en verwijst wat dat betreft naar haar betoog uit de eerste termijn. D66/GroenLinks pleit voor een vlekkenplan waarin de mogelijkheden voor alle denkbare bouw- en woonvormen in kaart worden gebracht. Daarin moeten ook de aantallen woningen worden aangegeven die op de diverse locaties gerealiseerd kunnen worden. Op die manier wordt ook een zinnige discussie mogelijk over de vraag of uitbreiding wel of niet nodig is. Het staat de fractie tegen om al te beginnen met het maken van plannen voor uitbreiding als er nog mogelijkheden voor inbreiding kunnen worden ontwikkeld. Mevrouw Van Amerongen wijst in dit verband nog op het terrein Eeuwlandseweg-Noord. Dat terrein is bestemd voor bedrijfshuisvesting in combinatie met woningen, maar op dit moment ligt alles daar stil. Misschien kan er gewoon een andere bestemming aan worden gegeven. Er is een omslag in het denken nodig om ook minder voor de hand liggende opties in kaart te kunnen brengen.

De heer De Weerdt: Het is goed dat iedereen ideeën voor nieuwe initiatieven meegeeft aan het college, maar er moet wel rekening worden gehouden met de mogelijkheden die er zijn. Ook GBP denkt dat het in de toekomst naar uitbreiding toe moet, al zal inbreiding de voorrang moeten blijven hebben. Er is sprake van een achterstand en de fractie hoopt dat er een tijd komt waarin die achterstand kan worden ingehaald. De praktijk kan echter weerbarstig zijn. Besluiten van de regering blijken zomaar mogelijkheden te kunnen frustreren. Hopelijk doen zich toch gauw weer kansen voor om snel te kunnen bouwen. De heer Van der Linde bedankt de wethouder voor zijn beantwoording. De ChristenUnie-SGP is het eens met wat gezegd is over voorrang voor inbreiding en denkt dat daar ook nog wel mogelijkheden voor zijn. Tegelijk is het duidelijk dat er nog een inhaalslag moet worden gemaakt. Inbreiding biedt dan niet genoeg mogelijkheden om aan de nodige aantallen te komen. Voor uitbreiding denkt de ChristenUnie-SGP niet allereerst aan locaties in het buitengebied. In dat buitengebied redden de bewoners zich wel met de rood-voor-roodregeling en dergelijke. Het gaat de fractie vooral om het creëren van woonruimte voor mensen met een smalle beurs. Verder wil ook de ChristenUnie-SGP graag de jongeren in de gemeente houden. Als er woningen gebouwd moeten worden, gaat men er terecht vanuit dat de gemeente grond beschikbaar heeft. Daarom roept de fractie het college op om ook naar uitbreidingsmogelijkheden te kijken. Regeren is vooruitzien.

De heer Volkers: De VVD is voor sociale woningbouw en wil graag dat er voldoende wordt gebouwd om het gewenste percentage realiseerbaar te maken. Dat sluit aan bij wat andere partijen hebben aangegeven. Verder vindt de fractie dat de gemeente best mag investeren in voldoende ambtelijke capaciteit. De VVD is niet zo krenterig dat ze maar vier uur voor coördinatie en informatieverstrekking wil uittrekken. Het kan een vorm van strategisch denken zijn om ook ambtelijke capaciteit in te zetten voor het realiseren van inbreiding. Iedereen wil graag inbreiding, maar door alle procedures en regels dreigt het gevaar dat daar niet snel voortgang mee kan worden gemaakt. Misschien kan zo'n medewerker handige spelregels bedenken, waardoor er meer vaart achter de plannen kan

worden gezet. Als dat over één of meer jaar 160.000 euro zou moeten kosten, zou dat het de VVD wel waard zijn. De fractie denkt dat er over het algemeen wel overeenstemming is in deze commissie en dat het nu vooral zaak is om het strategisch denken voortvarend aan te pakken.

5 Mevrouw Van Amerongen: Deze nota is een goed begin. D66/GroenLinks is het met de VVD eens dat er best wat in dit dossier geïnvesteerd mag worden. Het is zaak om hier met een goed team en met de nodige creativiteit aan te werken. De woonagenda wordt een onderlegger voor de prestatieafspraken voor 2020. Het zou fijn zijn als de raad te horen krijgt hoe dat gestalte krijgt en welke prestatieafspraken er gemaakt worden.

10 Wethouder Meijer heeft goede nota genomen van de opinies die de verschillende fracties hebben verwoord. Hij wijst erop dat de nota begint met inbreiding en pas later aan uitbreiding toe komt. Op pagina 22 staat in feite een goede samenvatting van wat in deze bespreking naar voren is gebracht: "Inbreiding gaat boven uitbreiding. Als er aantoonbaar
15 onvoldoende inbreidingslocaties aanwezig zijn om in de woningbehoefte binnen de gemeente te voorzien, toestaan dat nieuwe uitleggebieden worden ontwikkeld." De wethouder voegt daaraan toe dat de gemeente iets heel erg verkeerd doet als ze te laat met dat laatste begint. Dat signaal geeft deze commissie ook af. Een ander signaal is dat de gemeente op dit punt heel zorgvuldig moet zijn en niet met uitbreiding moet beginnen
20 als de inbreidingsmogelijkheden nog niet zijn uitgeput. De woonagenda die nu voorligt, wordt om de twee jaar opnieuw bekeken. Dan wordt er dus weer in deze commissie over gesproken. Wat de prestatieafspraken met Triada betreft: die krijgt de raad elk jaar toegestuurd. Dan kunnen de fracties nagaan hoe de ambities uit de woonagenda in die afspraken verwerkt zijn. Overigens heeft Triada bij de ontwikkeling van deze woonagenda
25 meegedacht. De wethouder vindt het plezierig om te horen dat het idee om extra capaciteit in te zetten op draagvlak in de raad kan rekenen.

Conclusie: De commissie stemt in met de uitwerking van de woonagenda, met inachtneming van de suggesties en oproepen die aan het college zijn meegegeven.

30 **9. Rondvraag**

- De heer Van der Linde refereert aan de recente brief van de dorpsraad en andere organisaties in Wapenveld over de voortgang van de herontwikkeling van recreatiepark Ennerveld. In de brief wordt zorg uitgesproken over de vertraging van het project. De
35 plannen staan goed in de steigers, maar de stikstofproblematiek heeft roet in het eten gegooid. Zodra er duidelijkheid komt van de kant van het Rijk, moet het bestemmingsplan zo spoedig mogelijk ter inzage worden gelegd. De ChristenUnie-SGP dringt er bij het college op aan om daar zeer alert op te zijn. Het moet niet aan de gemeente liggen als er nog meer vertraging optreedt. Er zijn grote belangen mee gemoeid, zowel voor de
40 inwoners als voor de middenstanders. Wethouder Meijer heeft de brief nog niet gezien, maar zal er goed naar kijken. Hij komt er via het verslag op terug.

- Mevrouw Van Amerongen refereert aan de brief van de KNNV waarin de vereniging haar grote zorg uitspreekt over de bomenkap langs de A28. Het traject grenst niet helemaal aan deze gemeente, maar Heerde is wel mee verantwoordelijk voor het beheer van de
45 Veluwe. De kwestie is dan ook vooral een verantwoordelijkheid van de VNOG. Het gaat om een forse ingreep: er dreigen duizenden bomen te gaan sneuvelen. Na veel protest, ook uit een aantal gemeenten, is de kap voorlopig van de baan. D66/GroenLinks vraagt in hoeverre de gemeente Heerde hier nog iets in te zeggen heeft. Zo ja, dan pleit de fractie ervoor om aan te sluiten bij de oproep van andere gemeenten om heel zorgvuldig met
50 deze materie om te gaan. Wethouder Meijer begrijpt het verzoek. Hij komt er via het verslag op terug. De heer Volkers merkt op dat de brandbestrijding op het genoemde traject een heel belangrijk onderwerp is. Het dorp 't Harde heeft al met brandgevaar te maken gehad als gevolg van de dennenbomen die daar langs de A28 staan. Natuur kan op verschillende manieren worden ingevuld en er moet ook worden gewaakt voor de
55 veiligheid van burgers.

[Aanvulling op het verslag:]

Van de grootschalige kap A28 was het college niet op de hoogte. Wel van het project dat het kader voor deze zaak vormt.

De voorgenomen kap is beleidsmatig gebaseerd op de intentieverklaring tussen provincie Gelderland en de veiligheidsregio's VNOG en VVGM (=Gelderland Midden) om te komen tot een gebiedsgerichte aanpak van Natuurbrandbeheersing. Doel van die aanpak is om de kans op onbeheersbare natuurbranden en de effecten daarvan te verkleinen. Vooral de klimaatontwikkelingen vormen de aanleiding hiertoe. In februari 2018 is dit project in een themabijeenkomst met de AB-leden VNOG besproken.

Over de bomenkap A28 is ondertussen contact gezocht met de projectleider van de VNOG. Deze geeft aan dat (conform berichtgeving Stentor) de uitvoering van de kap is opgeschort en dat zorgvuldige voorbereiding in gang is gezet waarbij eerst de diverse belangen goed worden verkend en het traject voor de benodigde vergunning met de daarvoor noodzakelijke onderzoeken zorgvuldig zal worden doorlopen. Dit geldt ook voor de afstemming over dit onderwerp met de betrokken gemeenten Elburg, Nunspeet en Oldebroek maar ook voor de buurgemeenten Epe en Heerde.

NB: gezien de relatie met de VNOG hoort dit onderwerp in beginsel thuis in de commissie Samenleving]

- Mevrouw Van Amerongen geeft aan dat haar fractie via de sociale media een vraag kreeg voorgelegd over de biomassa-units bij het zwembad. In Winschoten zijn bij een dergelijke unit hoge concentraties koolmonoxide gemeten. D66/GroenLinks heeft gezegd ervanuit te gaan dat in Heerde regelmatig wordt gecontroleerd of de installaties aan de eisen voldoen. Het antwoord was dat het niet zozeer om de controles gaat, maar om de uitstoot. De fractie wil nu graag weten of de gemeente van deze kwestie op de hoogte is, of er metingen worden gedaan en of het college de geruststelling kan geven dat de installaties veilig zijn. Wethouder Meijer zal ook op deze vragen via het verslag terugkomen.

[Aanvulling op het verslag:

Algemeen

Het Berghuizerbad heeft geen biomassacentrale maar een installatie met palletkachels. In beide gevallen komt het erop neer dat er hout wordt gebruikt en dus inderdaad biomassa is. Maar in een palletkachel worden houtpellets (geperste houtkorrels) verbrand en in een biomassacentrale kan je houtpellets, houtsnippers (chips) of hele houtblokken verbranden.

Inspectie installatie

De Omgevingsdienst Noord Veluwe (ODNV) voert namens de gemeente Heerde de milieucontroles uit bij het Berghuizerbad. Op 8 mei 2017 heeft de ODNV bij het Berghuizerbad een milieucontrole aspect energiebesparing uitgevoerd. Tijdens deze controle werd aangegeven dat men aan het onderzoeken was of de stookinstallatie met vier aardgas cv-ketels vervangen kon gaan worden door een stookinstallatie o.b.v. één of meerdere pelletkachel om uiteindelijk van het aardgassysteem afgekoppeld te kunnen worden. Naar aanleiding van de gestelde vragen heeft de ODNV op 28 november 2019 contact opgenomen met het Berghuizerbad en de installateur van de palletkachels. Deze gaven het volgende aan:

In 2018 is begonnen met het installeren en in gebruik nemen van acht pelletkachels van het merk Solarfocus met elk een vermogen van 70 kW. De ODNV heeft de keuring- en installatierapporten d.d. 01-08-2018 van de palletkachels ontvangen. In de rapportages staan de luchtmetingen die bij in gebruik name zijn uitgevoerd. Volgens deze rapporten is de installatie goedgekeurd. Echter er had bij ingebruikname een SCIOS-keuring (stichting certificering inspectie en onderhoud van stookinstallaties) uitgevoerd moeten worden. Deze keuring moet tweejaarlijks herhaald worden. Bij een SCIOS keuring wordt gekeken naar veiligheids- en milieu-aspecten. Hiervoor is alsnog opdracht gegeven door het Berghuizerbad.

Nader contact Zwembad/installateur

Nee, hiervoor zagen wij geen aanleiding omdat bij het Berghuizerbad geen sprake is van een biomassacentrale.]

10. Sluiting

5 De voorzitter bedankt alle deelnemers aan de vergadering voor hun inbreng en hun geduld. Hij sluit de vergadering om 21.58 uur en wenst iedereen nog een fijne avond.